

Jornada «10 anys del Diccionari de la Llengua Catalana de l'Institut d'Estudis Catalans (1995-2005)». — El dissabte 26 de novembre de 2005 se celebrà a Tortosa una jornada d'estudi i de reflexió sobre el paper del *DIEC* (*Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans*), des dels deu anys de l'aparició, i sobre els reptes de futur que se'n plantegen, tenint en compte la seua rellevància per a la història de la normativització de la llengua catalana i, alhora, per al seu procés de normalització.

Una seixantena de professionals, estudiosos i persones interessades en la llengua van assistir a l'acte, organitzat pel CEL (Centre d'Estudis Lingüístics i Literaris de les comarques centrals dels Països Catalans), juntament amb l'Associació Cultural Alambor i la Universitat Rovira i Virgili (URV), i que va comptar amb la participació de Carles Miralles (IEC), Jordi Ginebra (URV), Àngela Buj (CEL), Lluís Gimeno (UJI) i Xavier Rull (URV).

Inicià les ponències el Sr. Carles Miralles i Solà, professor catedràtic de Filologia Grega de la Universitat de Barcelona, membre numerari de la Secció Filològica de l'IEC i membre de la Comissió de Lexicografia del *DIEC*, que versà el seu discurs sobre «Els mots de cada dia, i tots els altres, des de Fabra fins ara». En el seu parlament exposà, a grans trets, el treball que porta a terme la Secció Filològica pel que fa al lèxic, en un moment en què s'està enllestit una nova edició del *DIEC*. El Dr. Miralles féu un repàs històric a les circumstàncies, no exemptes de dificultats, que envoltaren la gestació del *DIEC*. L'altre aspecte destacat de la seua conferència té relació amb la gestió de les crítiques fetes al *DIEC* i amb el procés d'elaboració de la segona edició, el *DIEC2*. Aquest incorpora un seguit d'esmenes, respecte al diccionari aparegut l'any 1995, realitzades en gran part a partir de les observacions rebudes, sobre les quals els membres de la Comissió Lexicogràfica havien de valorar diferents aspectes: el judici sobre la quantitat de mots que inclou l'àrea sobre la qual versava l'observació; les fonts en les quals ha estat documentat el mot en qüestió (el *Fabra*, el *DCVB*...); el nivell d'especialització del mot a incorporar; la necessitat que se'n té; la fidelitat del mot proposat a les regles de formació de mots genuïnes del català, etc.

La segona conferència anà a càrrec del Sr. Jordi Ginebra Serrabou, doctor en Filologia Catalana i professor titular de la URV. Estructurà la seua intervenció en tres blocs. En el primer comentà les aportacions del *DIEC* a la política de la llengua en qüestions com ara la reforma ortogràfica parcial —el cas del guionet—, l'obertura davant la flexibilitat territorial de l'estàndard —extrem força sensible en els territoris allunyats del català central—, l'ampliació moderada de lèxic científicotècnic o l'acceptació de l'existència d'altres obres de referència per a l'establiment de l'estàndard. En el segon féu un repàs sistemàtic, perfectament exemplificat, dels aspectes mal resoltos en el *DIEC*: l'ordenació poc organitzada i no numerada de les accepcions; la informació poc clara de cara a l'ús; la pobresa d'exemples; la sobredefinició o, per contra, l'absència de definició; la conservació d'accepcions obsoletes o errònies o la circularitat en les definicions, entre d'altres. Per últim, dedicà una estona a analitzar els aspectes del *Diccionari manual de la Llengua Catalana* (2001) que milloren o corregeixen el *DIEC*, com ara la numeració de les accepcions, la incorporació d'exemples o la inclusió de noves fonts lexicogràfiques (no sempre citades).

Tancà les intervencions del matí, abans d'un interessant torn obert de paraules, el parlament de la Sra. Àngela Buj Alfara, llicenciada amb grau en Filologia Catalana i professora de Llengua Catalana i Literatura a l'IES Manuel Sales i Ferré, d'Uldecona, que il·lustrà l'auditori present amb la ponència «De Tortosa a Benassal: aportacions al *Diccionari de la llengua catalana*, de l'Institut d'Estudis Catalans». Hi fa una aproximació al treball de dos estudiosos de la llengua en les comarques centrals dels Països Catalans durant la primera meitat del xx: Francesc Mestre i Noè i Carles Salvador, caracteritzats entre altres coses per la fidelitat a l'empresa fabriana. Els seus reculls lèxics respectius, el *Vocabulari català de Tortosa* (1916) i el *Petit vocabulari de Benassal* (1943), van ser tinguts en compte en l'elaboració del DIEC de manera significativa però no suficient, segons l'autora, que demana que s'hi revise la inclusió d'una sèrie de mots de lèxic genuí que no poden ser qualificats com a localismes.

A la tarda, el Sr. Lluís Gimeno Betí (catedràtic del departament de Filologia i Cultures Europees de la Universitat Jaume I), que excusà la seua presència per motius personals, centrà la seua aportació en la presentació de l'obra de dos autors castellonencs, mossèn Joaquim Garcia Girona i Josep Pasqual Tirado, que foren corresponsals del DCVB a les comarques septentrionals del País Valencià. La tesi al voltant de la qual girà la ponència és que tota llengua normalitzada, i per tant també el català si ho vol ser, ha d'incorporar en la base comuna un aspecte lèxic que, malgrat no ser general, és emprat per escriptors de les diverses àrees geogràfiques. Així, el que fa el Dr. Gimeno és analitzar uns quants mots usats pels dos escriptors castellonencs —mots que són citats i documentats amb rigor i precisió— per veure la possibilitat d'incorporar-los a la nova edició del diccionari normatiu. Entre aquests mots podem citar, per exemple, *baso* (o *bas*), *erradiu*, *ardera*, *botern*, *araboga*, *àstec*, *ensaginada*, *assucar*, *embabucar*, *endergar*, *cutxamander*, *aclapar-se*, *estómeç* o *carasser*.

L'acte es clogué amb una taula redona en la qual participaren tots els ponents, a més del Sr. Xavier Rull Muruzàbal, professor associat de la URV i especialista en qüestions lèxiques i terminologia. [C. Ca.]